यत्र गत्वा न शोचन्ति न व्यथन्ति चलन्ति च। तदहं स्थानमत्यन्तं मार्गयिष्यामि केवलं। १५४८०
॥ मुद्गल उवाच ॥ महान्तस्तु अमी दोषास्त्वया स्वर्गस्य कीर्त्तिताः। निर्दोष एव यस्त्वन्यो लोकं तं प्रवदस्व मे।
॥ देवदूत उवाच ॥ ब्रह्मणः सदनादूर्द्ध्वं तद्विष्णोः परमं पदं। शुद्धं सनातनं ज्योतिः परं ब्रह्मेति यं विदुः।
न तत्र विप्र गच्छन्ति पुरुषा विषयात्मकाः। दम्भलोभमहाक्रोधमोहद्रोहैरभिद्रुताः।
निर्म्ममा निरहङ्कारा निर्द्वन्द्वाः संयतेन्द्रियाः। ध्यानयोगपराश्चैव तत्र गच्छन्ति मानवाः।
इत्युक्त्वा स मुनिर्व्वाक्यं देवदूतं विसृज्य तं। शिलोञ्छवृत्तिर्धर्म्मात्मा शममातिष्ठदुत्तमं। १५४८५
तुल्यनिन्दास्तुतिर्भूत्वा समलोष्टाश्मकाञ्चनः। ज्ञानयोगेन शुद्धेन ध्याननित्यो बभूव ह।
ध्यानयोगाद्बलं लब्ध्वा प्राप्य बुद्धिमनुत्तमां। जगाम शाश्वतीं सिद्धिं परां निर्व्वाणलक्षणां।
तस्मात्त्वमपि कौन्तेय न शोकं कर्त्तुमर्हसि। राज्यात् स्फीतात् परिभ्रष्टस्तपसा तदवाप्स्यसि।
सुखस्यानन्तरं दुःखं दुःखस्यानन्तरं सुखं। पर्य्यायेणोपसर्पन्ते नरं नेमिमरा इव।
पितृपैतामहं राज्यं प्राप्स्यस्यमितविक्रम। वर्षात्त्रयोदशादूर्द्ध्वं व्येतु ते मानसो ज्वरः। १५४९०
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवमुक्त्वा स भगवान् व्यासः पाण्डवनन्दनं। जगाम तपसे धीमान् पुनरेवाश्रमं प्रति।
इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्व्वणि मुद्गलज्ञानप्राप्तौ षष्ट्यधिकद्विशतोऽध्यायः। समाप्तश्च व्रीहिद्रौणिकाख्यानपर्व्व ॥ २६० ॥

अथ द्रौपदीहरणपर्व्व ॥ १२ ॥

॥ जनमेजय उवाच ॥ वसत्स्वेवं वने तेषु पाण्डवेषु महात्मसु। रममाणेषु चित्राभिः कथाभिर्म्मुनिभिः सह।
सूर्य्यदत्ताक्षयान्नेन कृष्णाया भोजनावधि। ब्राह्मणास्तर्प्यमाणेषु ये चान्नार्थमुपागताः।
आरण्यानां मृगाणाञ्च मांसैर्नानाविधैरपि। धार्त्तराष्ट्रा दुरात्मानः सर्व्वे दुर्य्योधनादयः।
कथं तेष्वनुवर्त्तन्त पापाचारा महामुने। दुःशासनस्य कर्णस्य शकुनेश्च मते स्थिताः। १५४९५
एतदाचक्ष्व भगवन् वैशम्पायन पृच्छतः ॥ वैशम्पायन उवाच ॥ श्रुत्वा तेषां तथा वृत्तिं नगरे वसतामिव।
दुर्य्योधनो महाराज तेषु पापमरोचयत्। तथा तैर्निकृतिप्रज्ञैः कर्णदुःशासनादिभिः।
नानोपायैरघं तेषु चिन्तयत्सु दुरात्मसु। अभ्यागच्छत् स धर्म्मात्मा तपस्वी सुमहायशाः।
शिष्यायुतसमोपेतो दुर्व्वासा नाम कामतः। तमागतमभिप्रेक्ष्य मुनिं परमकोपनं।
दुर्य्योधनो विनीतात्मा प्रश्रयेण दमेन च। सहितो भ्रातृभिः श्रीमानातिथ्येन न्यमन्त्रयत्। १५५००
विधिवत् पूजयामास स्वयं किङ्करवत्स्थितः। अहानि कतिचित्तत्र तस्थौ स मुनिसत्तमः।
तञ्च पर्य्यचरद्राजा दिवारात्रमतन्द्रितः। दुर्य्योधनो महाराज शापात्तस्य विशङ्कितः।
क्षुधितोऽस्मि ददस्वान्नं शीघ्रं मम नराधिप। इत्युक्त्वा गच्छति स्नातुं प्रत्यागच्छति वै चिरात्।
न भोक्ष्याम्यद्य मे नास्ति क्षुधेत्युक्त्वेत्यदर्शनं। अकस्मादेत्य च ब्रूते भोजयास्मांस्त्वराऽन्वितः।
कदाचिच्च निशीथे स उत्थाय निकृतौ स्थितः। पूर्व्ववत् कारयित्वाऽन्नं न भुङ्क्ते गर्हयन् स्म सः। १५५०५
वर्त्तमाने तथा तस्मिन् यदा दुर्य्योधनो नृपः। विकृतिं नैति न क्रोधं तदा तुष्टोऽभवन्मुनिः।